

Ministerie van Economische Zaken
Inspraakpunt Winningsplan Eesveen
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN

behandeld door M. Betzema
afdeling IO
telefoon 14 0521
Ons kenmerk 1747-37-IO-MB
uw kenmerk
bijlagen

Steenwijk
(verzendsdatum)

12 december 2017

Onderwerp

Zienswijze Ontwerp-instemmingsbesluit wijziging
winningsplan Eesveen

Geachte heer/mevrouw,

Op 11 juli 2017 hebben wij op uw verzoek advies uitgebracht inzake het gaswinningsplan Eesveen van Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion). Vanaf 3 november j.l. heeft u het ontwerp-instemmingsbesluit wijziging winningsplan Eesveen ter inzage gelegd en kan hierop met een zienswijze worden gereageerd. Van deze gelegenheid maken wij bij deze gebruik.

Uit het gasveld Eesveen wordt door Vermilion sinds 2015 gas geproduceerd. Het gasveld ligt geografisch gezien onder de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld. Vermilion heeft een gewijzigd winningsplan ingediend voor de bestaande gaswinning uit het Eesveen gasveld. De reden hiervoor zijn: het verlengen van de winningsperiode tot en met 2027, een (vernieuwde) seismische risicoanalyse en een actualisatie van productie- en bodemdalingsvoorspellingen.

Communicatie

Het zou de transparantie en het gevoel van betrokkenheid verhogen, als vóór de ter inzage legging van het ontwerp-instemmingsbesluit al bekendheid aan het winningsplan zou zijn gegeven. Ook een 'publieksvriendelijke samenvatting' van het winningsplan kan bijdragen aan een goede dialoog tussen inwoners, betrokkenen en Vermilion. Een langjarige zorgvuldige communicatie door Vermilion met de omgeving is nodig. Hierdoor kunnen vroegtijdig eventuele signalen worden opgevangen van problemen of overlast door gaswinning, zodat hier dan op gereageerd kan worden. Wij hebben dan ook geadviseerd in uw instemmingsbesluit een communicatie-protocol voor Vermilion op te nemen en dat u samen met andere partijen waaronder gemeente(n) werkt aan verbetering en optimalisering van de communicatie waarbij rekening wordt gehouden met de belevingswereld van inwoners. Daarnaast hebben we aangegeven Vermilion voor te stellen tijdig en transparant te communiceren over het winningsplan met alle betrokken partijen, inclusief bewoners, ondernemers, eigenaren en pachters in het betreffende gebied en Vermilion te verplichten om alle verwachte bodemdaling in de omgeving van het gasveld Eesveen op een heldere manier inzichtelijk te maken voor een breed publiek.

Ook hebben we aangegeven om Vermilion te adviseren om de planning, de gevolgen van winning, de onderhoudswerkzaamheden, aanspreekpunt bij klachten en resultaten van monitoring duidelijk te communiceren en af te stemmen met alle betrokken partijen.

Het niet opleggen van een communicatieprotocol zien wij dan ook als een gemis.

Tijdens de inloopbijeenkomst van 23 november j.l. in Wilhelminaoord vond men het veel te druk en vond men het lastig om geïnformeerd te worden over het gaswinningsplan en het ontwerp-instemmingsbesluit voor Eesveen. Een extra plenaire bijeenkomst in een grotere ruimte zou er voor kunnen zorgen dat inwoners alsnog voldoende worden geïnformeerd. Men zou dan vervolgens ook nog in de gelegenheid moeten worden gesteld om te kunnen reageren tegen het ontwerp-instemmingsbesluit.

Schade

Voor Eesveen maar ook voor andere velden in de omgeving is een lichte bodemdaling voorspeld. De risico's op trillingen en bevingen worden als nihil ingeschat. Hierin gaat een mate van onzekerheid schuil. Op zich wordt het belang van gaswinning wel ingezien, maar de onzekerheden die er uit voortvloeien, daar willen inwoners niet mee geconfronteerd worden. Ondanks de opgedane ervaringen in Groningen ontbreekt nog steeds een adequate regeling voor schade en compensatie. Daarmee worden onzekerheden en wantrouwen vergroot en zeker niet weggenomen.

Op pag. 35 van het winplan wordt een zin besteed aan eventuele schade. Er kan of bij Vermilion gemeld worden of bij het landelijk loket. Wat wordt verstaan onder schade is niet nader bepaald.

Wij vinden dat voorafgaand aan gaswinning een bouwkundige vooropname (lees nulmeting) uitgevoerd zou moeten worden aan gebouwen en bouwwerken. Een (representatieve) nulmeting naar de toestand van de gebouwen, bouwwerken en gronden binnen de range van het gasveld is niet wettelijk verplicht maar lijkt bij te dragen aan mogelijke problemen en discussies in relatie tot bewijslast en het vertrouwen in de overheid.

In het ontwerp-instemmingsbesluit voor Eesveen heeft u als voorwaarde opgenomen richting Vermilion dat zij er voor zorgen dat binnen 6 maanden na de dag dat het instemmingsbesluit in werking is getreden een nulmeting is uitgevoerd naar de bouwkundige staat van een, na overleg met de gemeente, vast te stellen representatieve selectie van voor bodembeweging gevoelige bouwwerken gelegen binnen het gebied waar bodembeweging als gevolg van de gaswinning zich kan voordoen. Hieraan zijn selectiecriteria gekoppeld ten aanzien van de bouwwerken, die naar onze mening te beperkend zijn.

Daarnaast verzoeken wij u hierbij in de voorwaarden een zodanige werkwijze op te nemen, waarbij wordt voorgeschreven dat in elk geval een onafhankelijke instantie/organisatie ingeschakeld wordt welke de nulmeting beoordeeld.

Verder verzoeken wij u voor dit winningsplan de verplichting op te nemen dat, naast de vergoeding van schade, ook de kosten die voortvloeien uit compenserende maatregelen, uitgevoerd door derden, inzichtelijk gemaakt en vergoed worden door Vermilion.

Indien mogelijk schade ontstaat in de bedrijfsvoering van (agrarische) bedrijven zou hiervoor eveneens een schade- en compensatieregeling moeten komen.

UNESCO werelderfgoed: koloniën van Weldadigheid

In meer algemene zin vragen wij aandacht voor de ligging van het gasveld en de feitelijke mijnbouwlocatie Vinkega, in het gebied van de koloniën van weldadigheid. Dit gebied is genomineerd als UNESCO Werelderfgoed. Bescherming van dit gebied vraagt om zo mogelijk nog meer zorgvuldigheid bij de monitoring en verslaglegging van de bodemeffecten, aangezien dit grote gevolgen kan hebben op de in het gebied aanwezige oude arbeiderswoningen. Momenteel niet aan de orde, maar eventuele nieuwe gebouwen/ bouwwerken ten behoeve van de gaswinning in dit gebied moeten goed worden afgewogen ten opzichte van de waarden van het werelderfgoed. In die zin richt deze zienswijze zich ook tegen het ontwerp-instemmingsbesluit voor Vinkega.

Bodemdaling

Op pagina 8 staat onder het kopje "Maximale bodemdaling": "Het winningsplan beschrijft de verwachte hoeveelheid te winnen gas en de te verwachten bodemdaling als gevolg van deze gaswinning. Wanneer de aannames die ten grondslag liggen aan het winningsplan wijzigen en deze veranderingen betekenen dat de bodemdalingsprognose anders uitvalt dient de operator een gewijzigd winningsplan in te dienen. Door het indienen van een gewijzigd winningsplan wordt de te verwachte bodemdaling opnieuw getoetst."

Op pagina 9 staat onder het kopje "Bodemdalingsmetingen": Daarnaast volgt vanuit de wet dat wanneer de bodemdaling groter is dan verwacht de winning gestopt moet worden en Vermilion een wijziging van het winningsplan moet indienen, waarbij wederom advies wordt gevraagd aan de decentrale overheden. De betrokken adviserende partijen worden hierdoor op de hoogte gebracht wanneer de bodemdaling groter is dan verwacht."

Zoals het er nu staat wordt pas actie ondernomen wanneer de bodemdaling groter is dan verwacht. Met andere woorden, dan is het al gebeurd. In deze aanpak gaat men al over de vergunde bodemdaling heen, want er is ook vrijwel altijd nazakking. Daarmee lopen de betrokken adviserende partijen in principe altijd achter de feiten aan. Om dat te voorkomen en tijdigheid te borgen, ook naar de betrokken adviserende partijen, stellen wij voor de volgende tekst op te nemen in het ontwerp instemmingsbesluit: "Wanneer uit het gemeten bodemdalingsverloop en de meest recente bodemdalingsprognose blijkt dat de maximaal verwachte bodemdaling dreigt te worden overschreden, worden de betrokken adviserende partijen hierover direct geïnformeerd. Het geeft hen de mogelijkheid tijdig te kunnen overzien wat dit betekent voor de belangen in het gebied. Hun advies wordt betrokken in het besluit hoe verder te gaan."

Deze zienswijze is in afstemming met de gemeente Westerveld tot stand gekomen.

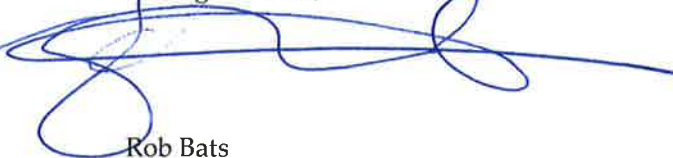
Als u vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met dhr. M. Betzema, juridisch beleidsadviseur milieu van de afdeling Dienstverlening, telefoonnummer 14 0521.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende en duidelijk te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de waarnemend secretaris, de burgemeester,

Ditta Cazemier

Rob Bats